GEMEENTE
MAASGOUW.

Raadsvergadering
19-12-2023

Documentnummer: D/23/116723

Zaaknummer: Z/23/115678

Voorstel tot het vaststellen van Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028

Van:	*College (portefeuillehouder Blomen)*
Voorstel:	*Voorgesteld wordt om:* *1. Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 vast te stellen;* *2. Een krediet van € 40.000 beschikbaar te stellen voor 2024 ten behoeve van verlichting stuw Linne;* *3. Een krediet van € 141.600 beschikbaar te stellen voor 2024 ten behoeve van vervangen masten.*
Bijlagen:	**Bijgevoegd:** *Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028* **Ter inzage:** *n.v.t.*

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De secretaris,

Toelichting
Voorstel tot het vaststellen van Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028

Inleiding:

Het huidige Beleidsplan Openbare Verlichting van de gemeente Maasgouw (2019-2023) nadert het einde van de looptijd. Zodoende is er behoefte aan een geactualiseerd beleidsplan welke voldoet aan de huidige maatstaven en invulling geeft aan de vraagstukken van nu zoals natuur, klimaat en energie.

Dit beleidsplan is tweeledig en bestaat enerzijds uit een beleidsstrategie en anderzijds uit een beheerstrategie. De lijn uit het voorgaande beleidsplan wordt grotendeels voortgezet. Wel zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd, welke met name te maken hebben met het verduurzamen van ons areaal en het bewuster omgaan met materialen en energie.

De beleidsstrategie beschrijft de verschillende beleidsuitgangspunten en stelt de doelen die de gemeente deze beleidsperiode wil behalen, namelijk:

- **Invulling geven aan haar installatieverantwoordelijkheid door het aanwijzen van een installatieverantwoordelijke en het uitvoeren van inspecties.**
  Door het aanwijzen van een installatieverantwoordelijke wordt de verantwoording voor een veilige elektronische bedrijfsvoering bij een (rechts)persoon neergelegd. Als er binnen de gemeente geen installatieverantwoordelijke expliciet is aangewezen en vastgesteld, dan valt deze taak automatisch toe aan de hoogste functionaris.
- **Inventariseren eigendommen van installaties voor aanstraling gebouwen en het creëren van uniforme afspraken met derden hierover.**
  Er zijn verschillende installaties waarvan moet worden geïnventariseerd of deze in eigendom zijn van de gemeente of andere partijen. Deze beleidsperiode wordt gebruikt om hier helderheid over te verschaffen en uniformiteit te creëren.
- **Pilots uitvoeren over te verwijderen openbare verlichting en het dimmen van verlichting op bepaalde tijden.**
  Naar aanleiding van een analyse op de openbare verlichting in het buitengebied, worden in deze beleidsperiode pilots uitgevoerd welke de wenselijkheid van openbare verlichting op diverse locaties in het buitengebied peilen. Hierbij wordt ook geëxperimenteerd met verschillende dimregimes en het volledig uitzetten van de verlichting. Op basis van de resultaten wordt per locatie besloten welke maatregelen worden getroffen. Zie ook de RIB “Analyse openbare verlichting buitengebied” d.d. 8 juni 2023.
- **Het buitengebied voorzien van slimme verlichting.**
  In deze beleidsperiode gaat de gemeente de LED-verlichting in het buitengebied slim maken door deze te voorzien van connectiviteit/ telemetrie. Het toepassen van slimme openbare verlichting heeft verschillende voordelen, zoals het (aanvullend) besparen op energie en het slim beheren van de openbare verlichting. Dit draagt bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen, daarnaast verdient de investering zichzelf op termijn terug.
- **In het buitengebied vleermuisvriendelijke verlichting toepassen bij nieuw te plaatsen/ te vervangen verlichting.**
  In het buitengebied wordt vanaf deze beleidsperiode standaard vleermuisvriendelijke verlichting toegepast. Dit type verlichting wordt toegepast omdat deze verlichting minder verstoring vormt voor de aanwezige fauna zoals vleermuizen, insecten, kleine zoogdieren en nacht-actieve vogels. Dit bevordert de biodiversiteit in het buitengebied en het ecosysteem als geheel.
- **Doelen klimaatakkoord versneld behalen (50% energiebesparing t.o.v. 2013).**
  De landelijke ambitie is om in 2030 minimaal 50% energiebesparing te hebben bereikt ten opzichte van 2013. Nadat de gemeente in 2024 het volledige areaal heeft voorzien van LED-verlichting wordt een energiebesparing gerealiseerd van 48% ten opzichte van 2013. Dit betekent dat de besparingsdoelen net niet worden behaald na complete verledding. Om het doel te halen zijn aanvullende maatregelen nodig. Zo kan er extra energie bespaard worden door de toepassing van slimme verlichting en door te kijken waar eventueel verlichting (in het buitengebied) verwijderd kan worden. Indien we deze maatregelen toepassen, kunnen we vanaf 2025 al voldoen aan de doelstelling uit het klimaatakkoord.

De beheerstrategie beschrijft de verschillende beheeruitgangspunten op basis van een evaluatie van de beheerstrategie van de voorgaande beleidsperiode en de ambities, visie en keuzes voor het huidige beleid. De belangrijkste wijzigingen in de beheerstrategie zijn:

- **Het oprekken van de technische levensduur van standaard lichtmasten van 40 naar 50 jaar.** Dit gebeurt op een verantwoorde en veilige manier door het structureel toepassen van stabiliteitsmetingen op het 40e en 45e levensjaar.
- **Het oprekken van de technische levensduur van standaard armaturen van 20 naar 25 jaar.** Dit wordt mogelijk gemaakt door de grote betrouwbaarheid van moderne LED-technologie, wat de levensduurverwachting van armaturen ophoogt.

Ook wordt door dit plan te actualiseren inzicht verkregen in de huidige kwantiteit en kwaliteit van het areaal openbare verlichting en wordt het benodigd onderhoud op basis van de huidige inzichten en de daarbij behorende beheer- en onderhoudsbudgetten bepaald. De benodigde budgetten zijn te vinden onder 'Financiën'.

Beslispunten:

1. Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 vast te stellen;
2. Een krediet van € 40.000 beschikbaar te stellen voor 2024 ten behoeve van verlichting stuw Linne;
3. Een krediet van € 141.600 beschikbaar te stellen voor 2024 ten behoeve van vervangen masten.

Argumenten:

1.1. Het huidige Beleidsplan Openbare Verlichting nadert het einde van zijn looptijd;
1.2. Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 beschrijft de beleidskeuzes voor openbare verlichting in de eerstvolgende beleidsperiode;
1.3. Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 is de onderbouwing voor de benodigde beheer- en onderhoudsbudgetten;
1.4. Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 legt de huidige kwaliteit en kwantiteit van het areaal openbare verlichting in Maasgouw vast;
1.5. Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 geeft invulling aan diverse doelstellingen uit de Global Goals en het Coalitieakkoord 2022-2026;

2.1. Door het beschikbaar stellen van krediet in 2024 voor de verlichting stuw Linne kan het werk integraal uitgevoerd worden samen met de onderhoudswerkzaamheden van Rijkswaterstaat;
2.2. Het verlichten van de fietsbrug op stuw Linne middels de huidige constructie is niet meer gewenst door de eigenaar van de waterkrachtcentrale (RWE);
2.3. Het verlichten van de fietsbrug op stuw Linne draagt bij aan de sociale- en verkeersveiligheid en voorkomt potentieel gevaarlijke situaties;
2.4. De voorbereidende werkzaamheden aan kabels en leidingen zijn reeds in 2023 uitgevoerd;
2.5. De raad heeft het budgetrecht en daarmee het recht om financiële middelen te verstrekken;

3.1. Door het beschikbaar stellen van krediet in 2024 voor vervangen masten kan het beoogde vervangingsprogramma voor masten conform planning worden uitgevoerd;
3.2. De raad heeft het budgetrecht en daarmee het recht om financiële middelen te verstrekken.

Kanttekeningen:

1.1. Als het voorgestelde plan niet wordt gedragen door de raad dan kan er geen uitvoering worden gegeven aan de opgenomen beleidsstrategie waardoor de beoogde besparingen en klimaatdoelstellingen niet, of pas op een later tijdstip, gerealiseerd worden;

2.1. Het niet verlichten van de fietsbrug op stuw Linne past binnen de filosofie 'niet verlichten, tenzij…' welke in het buitengebied wordt gehanteerd, maar conflicteert met het borgen van de sociale- en verkeersveiligheid;
2.2. Het niet verlichten van de fietsbrug op stuw Linne bevordert donkerte en daarmee de biodiversiteit in het buitengebied, maar conflicteert met het borgen van de sociale- en verkeersveiligheid.

Samenhang met andere Beleidsdocumenten:

Bestaande beleidsstukken en visies in de gemeente vormen de basis van het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028. Zo sluit deze aan op o.a. het Coalitieakkoord 2022-2026 en het Strategisch Plan Duurzame Ontwikkelingen (Global Goals).

Communicatie:

Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 wordt als beleidsregel gepubliceerd op Overheid.nl in het kader van Wet elektronische publicaties (Wep).

Financiën

De onderstaande tabel geeft het financiële overzicht weer voor de beleidsperiode 2024-2028 inclusief een doorkijk naar 2033.

Meerjarenplanning	beleidsperiode					doorkijk				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Investeringen (totaal)	**€ 181.600**	**€ 411.600**	**€ 141.600**	**€ 141.600**	**€ 141.600**	**€ 163.000**	**€ 255.500**	**€ 77.000**	**€ 64.200**	**€ 119.400**
Stuw Linne	€ 40.000									
Slimme verlichting buitengebied		€ 270.000								
Vervangen masten	€ 141.600	€ 141.600	€ 141.600	€ 141.600	€ 141.600	€ 163.000	€ 255.500	€ 77.000	€ 64.200	€ 119.400
Kapitaallasten investeringen	**€ -**	**€ 5.500**	**€ 22.600**	**€ 26.100**	**€ 29.700**	**€ 33.200**	**€ 37.300**	**€ 43.700**	**€ 45.600**	**€ 47.200**
Exploitatiekosten	**€ 495.400**	**€ 411.300**	**€ 421.300**	**€ 411.300**	**€ 426.300**	**€ 411.300**	**€ 411.300**	**€ 411.300**	**€ 411.300**	**€ 411.300**
Beheer- en Onderhoudskosten	***€ 180.600***	***€ 170.600***	***€ 180.600***	***€ 170.600***	***€ 185.600***	***€ 170.600***	***€ 170.600***	***€ 170.600***	***€ 170.600***	***€ 170.600***
Beheerkosten	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*	*€ 26.000*
Correctief onderhoud	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*	*€ 48.000*
Incidentele werkopdrachten	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*	*€ 24.000*
Schilderen	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*	*€ 22.500*
Reinigen	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*	*€ 19.600*
Instandhouding IV-schap	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*
Software	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*
Inspecties	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*	*€ 12.500*
Structurele stabiliteitsmetingen	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*	*€ 12.000*
Incidenteel	*€ 10.000*		*€ 10.000*		*€ 15.000*					
Energie- en netwerkkosten	***€ 314.800***	***€ 240.700***	***€ 240.700***	***€ 240.700***	***€ 240.700***	***€ 240.700***	***€ 240.700***	***€ 240.700***	***€ 240.700***	***€ 240.700***
Energiekosten	*€ 215.600*	*€ 151.000*	*€ 151.000*	*€ 151.000*	*€ 151.000*	*€ 151.000*	*€ 151.000*	*€ 151.000*	*€ 151.000*	*€ 151.000*
Energiebelasting	*€ 35.100*	*€ 25.600*	*€ 25.600*	*€ 25.600*	*€ 25.600*	*€ 25.600*	*€ 25.600*	*€ 25.600*	*€ 25.600*	*€ 25.600*
Netbeheerkosten (Enexis)	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*	*€ 64.100*
Totaal exploitatielasten	**€ 495.400**	**€ 416.800**	**€ 443.900**	**€ 437.400**	**€ 456.000**	**€ 444.500**	**€ 448.600**	**€ 455.000**	**€ 456.900**	**€ 458.500**
Beschikbare exploitatiebudgetten										
Energie	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*	*€ 334.500*
Onderhoud	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*	*€ 191.000*
Kapitaallasten vervangen masten (begroting 2023 cf. MIP 2024-2025)		*€ 150*	*€ 300*	*€ 300*	*€ 300*	*€ 300*	*€ 300*	*€ 300*	*€ 300*	*€ 300*
Kapitaallasten Stuw Linne (begroting 2024)		*€ 2.000*	*€ 2.000*	*€ 2.000*	*€ 2.000*	*€ 2.000*	*€ 2.000*	*€ 2.000*	*€ 2.000*	*€ 2.000*
Kapitaallasten slimme verlichting (begroting 2024)			*€ 13.500*	*€ 13.500*	*€ 13.500*	*€ 13.500*	*€ 13.500*	*€ 13.500*	*€ 13.500*	*€ 13.500*
Exploitatiebudgetten (Totaal)	**€ 525.500**	**€ 527.650**	**€ 541.300**	**€ 541.300**	**€ 541.300**	**€ 541.300**	**€ 541.300**	**€ 541.300**	**€ 541.300**	**€ 541.300**
Overschot	**€ 30.100**	**€ 110.850**	**€ 97.400**	**€ 103.900**	**€ 85.300**	**€ 96.800**	**€ 92.700**	**€ 86.300**	**€ 84.400**	**€ 82.800**

Investeringen

Naast de investeringen voor nieuw materiaal, masten € 141.600 per jaar vanaf 2024 en armaturen € 1.750.000 (begroting 2023), zijn er ook kredieten voor overige investeringen meegenomen, namelijk:

- Verlichting stuw Linne € 40.000 (2024):
  De openbare verlichting van de fietsbrug moet worden vervangen. De huidige situatie is niet meer wenselijk en is daarnaast verouderd. Voor deze opgave zijn we afhankelijk van de grootschalige onderhoudswerkzaamheden van Rijkswaterstaat aan de stuw. De gemeente lift mee op de planning van Rijkswaterstaat, de werkzaamheden staan momenteel gepland voor 2024.
- Slimme verlichting in het buitengebied € 270.000 (2025):
  Dit betreft het toevoegen van telemetrie/ connectiviteit aan armaturen in het buitengebied door middel van het aanbrengen van speciale modules (OLC's). Ook is in dit krediet het ombouwen van 160 Enexis kasten (ontstekingspunten) meegenomen, waardoor energiebesparingen terugvloeien naar de gemeente. De energiekosten worden dan afgerekend op daadwerkelijk verbruik in plaats van theoretisch bepaald verbruik.

Voorgesteld wordt om de volgende kredieten voor 2024 beschikbaar te stellen:

- € 141.600 vervangen masten / kapitaallasten (afschrijving) € 3.500 per jaar;
- € 40.000 verlichting Stuw Linne / kapitaallasten (afschrijving) € 2.000 per jaar.

Bij de begroting 2025 worden de volgende investeringen opgenomen:

- JIP/MIP 2025-2028: vervangen masten jaarlijks € 141.600 / extra kapitaallasten € 3.500 per jaar;
- JIP 2025: slimme verlichting buitengebied € 270.000 / kapitaallasten (afschrijving) € 13.500 per jaar.

Dekking kapitaallasten voor vervangen masten € 3.500 per jaar, verlichting Stuw Linne € 2.000 per jaar en slimme verlichting buitengebied € 13.500 per jaar is reeds opgenomen in de begroting 2024.

Incidentele kosten

In het jaar 2024, 2026 en 2028 zijn er incidentele kosten opgenomen voor aanvullende werkzaamheden die nodig zijn voor het onderhouden van de openbare verlichting. In 2024 betreft dit een incidenteel bedrag van € 10.000 voor het opnieuw aanbesteden van ondersteunende werkzaamheden in het beheer. In 2026 betreft dit een bedrag van € 10.000 voor het opnieuw aanbesteden van een onderhoudscontract met een aannemer. In 2028 is een bedrag nodig van € 15.000 voor het opstellen van een nieuw beleidsplan.

Vervangen armaturen door LED 2024
In de raadsvergadering van 8 november 2022 over de Programmabegroting 2023 is een amendement aangenomen over het vervangen van het volledige (resterende) areaal openbare verlichting door LED verlichting (amendement 32). Hiervoor is door de raad een krediet beschikbaar gesteld van € 1.750.000. In 2024 wordt deze vervanging uitgevoerd. Dit is een separaat krediet en is derhalve niet opgenomen in dit beleidsplan. Wel wordt in de budgetten rekening gehouden met de kostenbesparingen als gevolg van minder energieverbruik na verledding (vanaf 2025).

Financieel voordeel
In het financieel overzicht zijn, naast de benodigde budgetten voor deze beleidsperiode, ook de beschikbare budgetten uit de vorige beleidsperiode opgenomen. Door deze te vergelijken kan worden geconcludeerd dat de overgang naar een volledig areaal uitgevoerd in LED een structureel financieel voordeel oplevert als gevolg van:

- Minder energieverbruik;
- Komende jaren geen vervangingen van armaturen;
- Reductie in onderhoudskosten als gevolg van volledig LED.

Het financieel voordeel fluctueert per jaar door verschillen in energiekosten, incidentele kosten en kapitaallasten. In 2024 bedraagt het voordeel € 30.100, aangezien gedurende dit jaar het areaal nog moet worden vervangen door LED. Hier is nog met het hoge energieverbruik gerekend. Vanaf 2025 ligt het voordeel een stuk hoger en loopt op tot € 110.850, omdat vanaf dit moment het areaal volledig LED is en daardoor ook gerekend is met het gereduceerde energieverbruik. De meerjarige overschotten zijn reeds opgenomen in de begroting 2024 ten gunste van de post ‘Onvoorzien structureel’.
Het financieel voordeel kan mogelijk nog groter uitpakken door dalende energietarieven vanaf 2024. Hier is in het overzicht geen rekening mee gehouden, de energie- en netwerkkosten zijn gebaseerd op prijspeil 2023.

Planning en uitvoering:

1 januari 2024 Start uitvoering Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028

Bijlagen:

1. Bijlage 1 Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028

Team: BOR